BREDE RAAD 010

ADVIES

Huis van de Wijk,

Hart van de Wijk?

Advies over toegankelijkheid, samenwerking en sociale samenhang in de Rotterdamse wijken.

Colofon

Dit advies is opgesteld door het adviesteam Huizen van de Wijk

Afbeelding voorpagina door:
Marleen van Zijp

Februari 2026

Contact
Brede Raad 010
info@brederaad-010.nl
m. 06 – 27 27 93 60

De Brede Raad 010 is het adviesorgaan van de gemeente Rotterdam voor beleid in het sociaal domein: de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, Armoedebeleid en Schulddienstverlening. Op basis van de ervaringen van Rotterdammers maakt de Brede Raad 010 adviezen voor het college van B&W. De ambitie van de Brede Raad 010 is het beleid van de gemeente Rotterdam beter te laten aansluiten op de praktijk door de stem van Rotterdammers te laten horen.

INHOUD

		Pagina
	Voorwoord	4
1.	Ervaringsverhaal: Quotes	5
2.	Adviezen op een rij	7
3.	Inleiding	9
4.	Het opbouwwerk en de Huizen van de Wijk in Rotterdam	10
4.1	Opbouwwerk	10
4.2	Het Huis van de Wijk	11
5.	Ervaringen	12
5.1	Huizen van de Wijk in de praktijk	12
5.2	Bewonersinitiatieven en Huizen van de Wijk	16
5.3	Samenwerking tussen formele en informele Organisaties	18
5.4	Het gewenste Huis van de Wijk en wat daarvoor nodig is	19
6.	Conclusie	22

Voorwoord

Een stad als Rotterdam bouw je niet alleen met stenen, maar vooral met mensen. Met buren die elkaar groeten, vrijwilligers die een activiteit draaien, professionals die op het juiste moment naast iemand gaan staan en bewoners die iets opzetten omdat ze zien wat er ontbreekt. Dat dagelijkse weefsel van contact, vertrouwen en praktische steun is de sociale basis van de stad.

De Huizen van de Wijk zijn bedoeld als plekken waar die sociale basis zichtbaar en voelbaar wordt. Een plek waar je binnenloopt zonder afspraak. Waar je iemand ontmoet, mee kunt doen, iets kunt leren, of een vraag kunt stellen als het even niet lukt. In de praktijk horen en zien we dat dit op sommige plekken goed werkt, en op andere plekken veel minder vanzelfsprekend is. Soms omdat de basisvoorwaarden ontbreken, soms omdat de route naar ondersteuning onduidelijk is, en soms omdat het aanbod wel bestaat maar niet aansluit bij wie er in de wijk wonen.

De Brede Raad 010 heeft daarom gesprekken gevoerd met bewoners, vrijwilligers, wijkraadsleden en professionals. Niet om een perfecte blauwdruk te maken, maar om scherp te krijgen wat er nodig is om Huizen van de Wijk daadwerkelijk te laten functioneren als het hart van de wijk. Dit advies is opgebouwd uit die ervaringen en uit eerdere signalen die we als raad ontvingen. We kiezen daarbij bewust voor een praktische insteek: wat moet er op orde zijn, welke keuzes zijn nodig en welke rol past bij de gemeente, welzijnspartners, wijkraden en bewonersinitiatieven.

We zijn ons ervan bewust dat er in Rotterdam al veel goeds gebeurt. Dit advies is dan ook een uitnodiging om de volgende stap te zetten. Met meer helderheid, meer samenhang en meer ruimte voor wat in de wijk werkt. Zodat iedereen in Rotterdam kan rekenen op een herkenbare, toegankelijke plek dichtbij, waar ontmoeting en ondersteuning samenkomen.

Namens de Brede Raad 010,

Koen van Dijk
Directeur-voorzitter

1. Ervaringsverhaal: Quotes

Coördinator en Projectleider bij verschillende Huizen van de Wijk

'In het gebied beheert de aanbieder zeven Huizen van de Wijk en drie huiskamers. Een van deze Huizen van de Wijk is zeven dagen van de week open, tussen 08:00 uur en 23:00 uur. Volgens de officiële welzijnsopdracht moet een Huis van de Wijk per week 36 uur open zijn. Vóór corona werkten er 54 vrijwilligers, nu nog 23 en een aantal stagiairs. Dit heeft veel impact op het reilen en zeilen binnen het gebouw, want in de welzijnsopdracht wordt gerekend met een zeer krappe bezetting van professionals en een team van actieve vrijwilligers.'

'In dit Huis van de Wijk vinden allerlei geplande activiteiten plaats maar voorstellen voor activiteiten die direct vanuit de bewoners komen gaan altijd voor. Tot nu toe zijn meer dan 75 bewonersinitiatieven goedgekeurd vanuit het Lokaal Budget[1]'

'Stop met de vele aanbestedingen, ik heb er al vijf meegemaakt.'

'Als een welzijnspartij weg moet, dan kost het jaren om weer vertrouwen op te bouwen. Er wordt gezegd dat het personeel wordt overgenomen, maar dat is niet de praktijk.'

Coördinator van het Trefpunt

'In iedere wijk van Rotterdam wordt de relatie tussen het Huis van de Wijk, de Vraagwijzer en de informele organisaties anders vormgegeven. In Vreewijk speelt het Trefpunt een essentiële rol. Het doel van het Trefpunt is om de wijkbewoners te ondersteunen bij vragen of problemen, zodat de bewoners beter mee kunnen doen in de maatschappij.
Een deel van de medewerkers van het Trefpunt heeft een werkervaringsplaats in het kader van de tegenprestatie. Het trainen van mensen op het gebied van taal en computervaardigheden kost veel tijd. Helaas komt het voor dat de gemeente, wanneer mensen goed ingewerkt zijn, zonder overleg een brief stuurt dat de vrijwilliger weg moet om een nieuwe stap te maken. Dit heeft zijn weerslag op het functioneren van het Trefpunt. Soms worden twee of drie mensen tegelijk 'weggehaald', waardoor afspraken met wijkbewoners niet door kunnen gaan. Meerdere medewerkers kregen zelfs een baan bij de gemeente aangeboden. Het is vreemd/klopt niet dat je ieder jaar voor je subsidie moet vechten, maar wel 'gratis' mensen mag opleiden, die vervolgens ergens anders geplaatst worden.'

Actieve bewoner

'Ik vond het er heel gezellig en kwam vaak even binnenwippen. Later ging ik ook meehelpen met kleine taken. De medewerkers waren heel laagdrempelig, een soort opbouwwerkers. Je kon makkelijk bij hen terecht met je ideeën. Ik voelde me altijd welkom. Tegenwoordig[2] kom ik er nog wel, maar er is vaak niets te doen. Na 17.00 uur gaan de deuren dicht. Ik voel meer afstand, de

[1] Telling per eind december 2025
[2] Na een nieuwe welzijnsaanbesteding

interactie met de buurt is er niet meer. Ik snap niet dat er van die dure wijkhubs[3] zijn gekomen. Waarom niet meer geld voor de Huizen van de Wijk zodat medewerkers van de gemeente daar bereikbaar zijn?'

Wijkraadslid BoTu en Spangen

'Er wordt veel van boven opgelegd. Zoals bij de sluiting van het steunpunt en dat de Huizen van de Wijk dit moeten overnemen.'

Coördinator van het Huis van de Wijk

'Er moet heel veel voor weinig geld, de gemeente wil iedereen helpen, maar er wordt te veel verwacht van vrijwilligers'.

'Het is te veel met te weinig middelen.'

'Het Huis van de Wijk moet het kloppend hart zijn: een plek waar bewoners en instanties elkaar ontmoeten. Daarvoor zijn drie à vier betaalde beheerders nodig die ook 's avonds en in het weekend werken. Idealiter komt er een groot centraal Huis van de Wijk bij Zuidplein waar sport, taallessen, formulierenbrigade en andere voorzieningen samenkomen – dagelijks toegankelijk.'

Coördinator warme huiskamer

'De warme huiskamer organiseert zelf geen activiteiten, het initiatief ligt bij bewoners, de huiskamer faciliteert deze.'

'Crooswijkers maken een eigen keuzes waar ze gaan en kloppen o.a. aan bij de warme huiskamer.'

'Een Huis van de Wijk blijkt geen locatie waar bewoners gemakkelijk naar binnen stappen, geen broedplaats van en voor initiatieven uit en voor de wijk. Diverse particuliere ontmoetings-en activiteiten ruimtes in de wijk doen het beter.'

Annemarieke van Egeraat van WARM Rotterdam

"Het kernpunt is dat de investeringen in welzijn niet in verhouding staan tot de grootte van de sociale problematiek binnen de gemeente Rotterdam. De huidige opdracht gaat te weinig over het klassieke welzijnswerk met opbouwwerk, educatie, leren en werken, individuele ondersteuning e.d. Er is niet voldoende capaciteit, er lopen te weinig professionals in de wijken rond. En voor sterke Huizen van de Wijk is ook voldoende personele capaciteit nodig."

[3] Een informatiepunt voor vragen over, en ideeën voor de gemeente

2. Adviezen op een rij

1. Basisplek op orde

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om in elke wijk te zorgen voor een herkenbaar Huis van de Wijk dat op orde is, zowel technisch (pand, locatie, onderhoud en beheer) als sociaal (welkom, professionele bezetting, samenwerking).

Technisch

- goed bereikbaar en herkenbaar in de wijk
- passend, veilig en fysiek toegankelijk
- beheer, onderhoud en gebruik van de ruimtes op orde, zodat ontmoeting en meedoen mogelijk zijn

Sociaal

- ruime en voorspelbare openingstijden, gastvrije ontvangst en laagdrempelig contact
- voldoende professionele bezetting met vaste gezichten en tijd voor relatieopbouw
- de locaties: uitnodigend, aansluiten op de behoeften van de bewoners en de activiteit
- samenwerking met Vraagwijzer, wijkteam, wijkhub en bewonersinitiatieven met daarbij duidelijke verdeling in taken en verantwoordelijkheden voor vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en professionals
- ruimte en ondersteuning (inclusief budget) voor bewonersinitiatieven, trainingen/cursussen en sociale momenten

2. Wijkraden structureel aan tafel bij afspraken over welzijn in de wijk

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om wijkraden structureel te betrekken bij de overlegstructuren rond de welzijnsopdracht en de inrichting/werking van Huizen van de Wijk in hun wijk.

3. Bewonersinitiatieven in positie: steun zonder overnemen

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om bewonersinitiatieven actief te (h)erkennen en te ondersteunen, zónder het eigenaarschap weg te organiseren. Leg vast dat ondersteuning aanvullend is, en dat initiatieven zoveel mogelijk directe toegang tot middelen hebben. Zoals beoogd wordt in het project ‘Gemeenschapskracht van onderop’[4], wij adviseren de gemeente dit project voort te zetten.

[4] Voortgangsrapportage Informele zorg en ondersteuning 2023-2024

4. Eén wijknetwerk, één route: warme overdracht als standaard
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om samenwerking tussen formeel en informeel rond het Huis van de Wijk te organiseren, inclusief de samenwerking met Vraagwijzer, wijkteam en wijkhub. Zorg voor korte lijnen en warme overdracht, zodat bewoners niet van loket naar loket hoeven. Borg dit in de stelselwijziging zorg, welzijn en wijkteams.

5. Structurele financiering voor (in-)formele partijen
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om structurele subsidiering mogelijk te maken voor zowel informele initiatieven als formele partners rond de Huizen van de Wijk, met meerjarige zekerheid waar dat kan.

6. Continuïteit en leren
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om continuïteit binnen het welzijnswerk als randvoorwaarde voor sociale cohesie te borgen. Hierdoor blijven relaties behouden, blijven opgedane kennis en vaste gezichten in de wijk en zijn er minder onderbrekingen door wisselingen in opdracht en uitvoerder.

7. Koppel cijfers met ervaringen
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om gericht te sturen op sociale samenhang door opdracht, middelen en professionele capaciteit te koppelen aan wat in de wijk werkt, en dit samen met bewoners en professionals te blijven volgen. Combineer cijfers met ervaringen over welkom, bereik en samenwerking, zodat daarop kan worden bijgestuurd.

3. Inleiding

De Brede Raad 010 ontvangt al langere tijd signalen uit de stad dat het welzijnsaanbod in Rotterdam niet voor iedereen goed toegankelijk is.

Deze signalen sluiten aan bij eerdere adviezen van de Brede Raad 010. In het advies *Code Rood* (2023) benadrukten we al dat Rotterdam rijk is aan informele netwerken die bewoners wél weten te bereiken, en dat samenwerking met die netwerken nodig is om mensen in een kwetsbare positie te bereiken.

In april 2023 stuurden wij een brief aan wethouder Achbar, specifiek over de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van de Huizen van de Wijk. Daarbij benadrukten we dat Huizen van de Wijk door vergrijzing en het verdwijnen van kleinere buurtvoorzieningen steeds belangrijker worden, juist voor bewoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen zoals rollators, rolstoelen en scootmobielen.

In juni 2023 benoemden we in ons advies *'Houd de stad heel'* over het Beleidskader 'Heel de stad' het belang van het welzijnswerk en een goede sociale infrastructuur voor preventie van gezondheidsproblemen, eenzaamheid en hulpvragen. En op deze manier verder stijgen van de zorgkosten te beperken door te investeren in het welzijnswerk in Rotterdam.

Van bewoners en professionals horen we dat er veel gebeurt in de wijken, maar dat mensen het aanbod niet altijd weten te vinden, dat formele en informele activiteiten naast elkaar bestaan en dat vooral Rotterdammers in een kwetsbare positie tussen wal en schip raken.

In 2025 heeft de Brede Raad 010 daarom ervaringen opgehaald bij bewoners, vrijwilligers en professionals in de wijken.

Centraal stond daarbij de vraag:
Wat kan de gemeente in haar welzijnsbeleid ondernemen om de sociale cohesie in Rotterdamse wijken te bevorderen?

De opgehaalde ervaringen vormen de basis voor dit advies aan de gemeente Rotterdam. De namen in dit stuk zijn gefingeerd met uitzondering van herleidbare namen.

4. Het opbouwwerk en de Huizen van de Wijk

4.1 Opbouwwerk

Het opbouwwerk lag decennialang aan de basis van het welzijnswerk in Rotterdam. Opbouwwerkers stonden dichtbij bewoners, gingen de wijk in, ondersteunden bewoners(organisaties) en onderhielden contacten met gemeentelijke diensten, instellingen en woningcorporaties. Ze stimuleerden activiteiten, hielpen bewoners om hun stem te laten horen en vormden een brug tussen informele initiatieven en formele organisaties.

Anja en Carla werkten sinds de jaren tachtig in het Rotterdamse welzijns- en opbouwwerk. Ze spreken met trots over wat zij met bewoners hebben opgebouwd. Ze begonnen in een tijd waarin welzijnswerk niet startte bij formulieren, subsidies, aanbestedingen en targets, maar bij de vraag: wat is hier nodig, en wie moet ik benaderen om het voor elkaar te krijgen? In de stadsvernieuwing speelde het opbouwwerk een belangrijke rol: bewoners kregen meer zeggenschap en professionals ondersteunden hen met vakmanschap. Dichtbij zijn, grenzen kunnen stellen en tegelijk verbinding organiseren tussen bewoners en instanties. Anja bouwde bijvoorbeeld netwerken tussen gemeente en organisaties als vrouwenopvang en daklozenopvang. *'Mensen namen verantwoordelijkheid en committeerden zich.'*

In de jaren tachtig en negentig verschoof de aandacht naar sociale activering, het versterken van onderlinge contacten, onder andere via Opzoomeren. Carla startte in Delfshaven in het kinder- en buurthuiswerk en herinnert zich een periode met ruimte. *'Je kon ontwikkelen wat aansloot bij de buurt, en er was ruimte om daarin te leren.'* Ze noemt *Ouders op herhaling* als voorbeeld. Een activiteit die niet alleen gezinnen hielp, maar ook mensen bij elkaar bracht die elkaar anders nooit hadden gesproken. Dat bouwt aan sociale samenhang.

Tegelijk zagen ze hoe kwetsbaar dat werd. Want wat werkt groeit, wordt formeler, en verdwijnt vervolgens door bezuinigingen, terwijl de behoefte blijft. Het verlies gaat niet alleen over een activiteit, maar vooral over opgebouwde relaties en vertrouwen. Carla vertelt over een ontmoetingsgroep die jarenlang bestond. Er ontstonden vriendschappen en informele steun. Een netwerk dat mensen overeind hield.

Met de economische crisis van 2008 werd er fors bezuinigd op opbouwwerk en zelfredzaamheid werd het nieuwe uitgangspunt. Volgens Anja en Carla verdween daarmee ook een deel van de klassieke schakelfunctie. De professional die de wijk in gaat, signalen oppikt, volhoudt, en de brug slaat naar formele ondersteuning. Ze zien meer systeemdruk, targets en verantwoording en daardoor minder tijd voor aanwezig zijn en vertrouwen opbouwen.

Beiden noemen de aanbesteding van het welzijnswerk de grootste breuk, omdat die vaak leidt tot wisselende gezichten en opnieuw beginnen in wijken waar vertrouwen juist de basis is. Daarmee verdwijnt ook kennis van de wijk en van wat eerder werkte. Anja ziet bovendien dat

organisaties en professionals soms terughoudender worden richting de opdrachtgever, omdat geld en continuïteit op het spel staan.

Als ze naar de stad nu kijken, zien ze meer polarisatie en toenemende ongelijkheid. *"Wie de weg goed kent, vindt makkelijker middelen en netwerken. Mondige, hoogopgeleide bewoners krijgen eerder iets voor elkaar, terwijl bewoners in een kwetsbare positie sneller buiten beeld blijven."* Anja plaatst daarbij een kanttekening bij bewonersinitiatieven: die zijn waardevol, maar kunnen zonder professionele tegenkracht ook uitsluiten. Juist daar maakte opbouwwerk het verschil: aanvoelen wat er speelt, grenzen stellen en zorgen dat plekken echt van iedereen blijven.

4.2 Het Huis van de Wijk

Vanaf 2015 werden onder de noemer 'Nieuw Rotterdams Welzijn' de Huizen van de Wijk uitgerold. Elke wijk met meer dan 10.000 inwoners kreeg een Huis van de Wijk: een laagdrempelige plek voor ontmoeting, activiteiten, cursussen, vrijwilligerswerk en ondersteuning bij hulpvragen. Die keuze kwam niet uit de lucht vallen. De Veldacademie laat in het onderzoek *'(T)huis van de wijk'*[5] (2022) zien dat publieke voorzieningen en maatschappelijk vastgoed al rond 2015 onder druk stonden door bezuinigingen en woningmarktdruk. Daardoor verdwenen buurthuizen en andere gebouwen. In die context werd ingezet op de overgang van lokale buurthuizen naar multifunctionele Huizen van de Wijk waarbij functies meer werden gebundeld op één plek.

Voor alle veertien Rotterdamse gebieden selecteerde de gemeente via aanbesteding welzijnsaanbieders. De gemeente Rotterdam is opdrachtgever en financier en vaak pandeigenaar. De welzijnsaanbieder is meestal verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer en de exploitatie. Vier Huizen van de Wijk zijn in zelfbeheer, beheerd door een stichting van wijkbewoners. Toenmalig wethouder Hugo de Jonge (Onderwijs, Jeugd en Zorg) zei over de nieuwe aanbieders: '*Met deze nieuwe partijen gaan we het Rotterdams welzijn opnieuw vormgeven… een goede basis van welzijn in elk gebied… en ruimte voor maatwerk.'* De bedoeling was ook een andere rolverdeling: bewoners doen zoveel mogelijk zelf, professionals ondersteunen op de achtergrond en activiteiten sluiten aan bij wat buurtbewoners vragen.

De praktijk blijkt anders. De Veldacademie beschrijft dat Huizen van de Wijk in veel gevallen vol zitten met instanties, waardoor bewoners minder voor ontmoeting binnenkomen. Ook ontstaat spanning tussen de participatie die vanuit de gemeente gestimuleerd wordt en wat bewoners zelf voor ogen hebben.

Specifieke zorgen maken Anja en Carla zich over ouderen. Voorzieningen zijn minder op loopafstand, vervoer is ingewikkelder, en het is vaak onduidelijk welke activiteiten er zijn of ze sluiten niet aan. Zonder een vaste, herkenbare plek én vaste gezichten die mensen actief welkom heten, wordt de drempel hoog en ligt isolement op de loer.

[5] (T)huis van de wijk, Veldacademie, juni 2022

Hun conclusie is duidelijk:

> Sociale cohesie ontstaat niet vanzelf en al helemaal niet op papier. Het vraagt onderhoud. Plekken die dichtbij en herkenbaar zijn, professionals die de wijk ingaan, en genoeg continuïteit om vertrouwen op te bouwen. Het vraagt ook iets van het systeem. Minder afbreken en opnieuw beginnen, meer waarderen wat werkt. En bewust sturen op het bereiken van alle bewoners, zodat Huizen van de Wijk niet alleen draaien voor de mensen die er toch al komen.

De vraag is wat het vraagt van het gemeentelijk welzijnsbeleid, als Rotterdam sociale cohesie in de wijken wil versterken.

5. Ervaringen

In de gesprekken die de Brede Raad 010 voerde met bewoners, vrijwilligers en professionals staat de huidige praktijk in de wijken centraal. In veel ervaringen klinkt het gemis door van de vroegere opbouwwerker als schakel tussen bewoners en instituties, zoals beschreven in het kader over het opbouwwerk in Rotterdam. Dat perspectief helpt om de ervaringen die hieronder worden beschreven beter te plaatsen.

In dit hoofdstuk laten we zien wat Rotterdammers ons vertelden over de Huizen van de Wijk en het bredere welzijnsveld. We zien Huizen van de Wijk die in potentie het kloppend hart van de wijk zijn, maar in de praktijk wisselend toegankelijk, bemenst en gehuisvest. We zien een rijk landschap aan bewonersinitiatieven dat vaak naast, en soms in plaats van, het formele welzijn opereert. En we zien dat de samenwerking tussen formele en informele organisaties nog te weinig vanzelfsprekend is. De vraag is wat de gemeente hierin kan doen, zodat het welzijnsbeleid in de praktijk echt bijdraagt aan meer sociale cohesie in Rotterdamse wijken. Deze analyse vormt een belangrijk kader voor de ervaringen die in het volgende hoofdstuk worden beschreven en voor de vraag wat dit vraagt van het gemeentelijk welzijnsbeleid als Rotterdam sociale cohesie in de wijken wil versterken.

5.1 Huizen van de Wijk in de praktijk

Sinds 2016 heeft elke wijk een Huis van de Wijk waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. In de huidige welzijnsopdracht die de gemeente Rotterdam aan welzijnsaanbieders meegeeft staat dat Huizen van de Wijk minimaal 40 uur per week geopend moeten zijn. Ook is vastgelegd dat tien procent van het budget voor welzijn bestemd is voor lokale initiatieven.

In de praktijk horen we dat de invulling hiervan sterk per wijk verschilt. Het ene Huis van de Wijk is om 17.00 uur dicht, het andere is vrijwel elke dag van de week tot laat in de avond open. In het ene Huis van de Wijk is een individuele bewoner die een clubje wil organiseren van harte welkom, in het andere is het ingewikkelder om binnen te komen.

Een oud-lid van de Brede Raad 010 vertelt dat zij actief is bij het Lage Land, de Oriënt en het Palet. Ze geeft er haakles, helpt met administratie en opruimen. Zelf neemt ze ook deel aan activiteiten. '*Ik zie ook mensen die soms alleen maar een kopje koffie komen drinken en het fijn vinden dat er een plek is waar ze naar toe kunnen komen. Maar soms hoor ik ook van mensen die wegblijven omdat zij zich niet fijn voelen als een gemeenschappelijke ruimte gedomineerd wordt door een klein groepje.'*

Juist voor dit soort situaties was voorheen de opbouwwerker de aangewezen persoon om uitsluiting te voorkomen en mensen actief te betrekken. Nu is die rol minder duidelijk belegd.

Een Huis van de Wijk moet niet alleen uitnodigen, maar ook passen: qua inrichting, prikkels, professionele aanwezigheid en sociaal beheer. In onze brief van april 2023 hebben we benadrukt dat toegankelijkheid meer is dan een deur die open kan. Het gaat er ook om of mensen daadwerkelijk kunnen meedoen. Het gaat dan om de hoogte van de balie, kunnen aanschuiven aan tafels, een bruikbare wc, voldoende draaicirkels en een veilige vluchtroute. Ook praktische zaken tellen mee, zoals stalling en eventueel opladen van scootmobielen en rolstoelen bij drukbezochte activiteiten. En een toegankelijk Huis van de Wijk werkt pas echt als ook de buitenruimte ernaartoe toegankelijk is.

Wijkraadsleden uit BoTu en Spangen, vertelden dat het steunpunt in de Spanjaardstraat (met ongeveer 100 kwetsbare bezoekers per dag) is ondergebracht bij een Huis van de Wijk, maar dat veel bezoekers daar niet zijn geland. Een aantal van hen zit nu bij zorginstellingen en een groot deel is 'zoek'. Zij herkennen een patroon waarin er op één plek steeds meer functies worden samengebracht: *'Er wordt van alles in gepropt. Dit kunnen de Huizen van de Wijk niet aan.'* In het steunpunt waren ervaren professionals en was veiligheid geborgd. In het Huis van de Wijk ervaren zij juist veel prikkels, weinig passende ruimtes en onvoldoende deskundigheid en voorzieningen om opvang en veiligheid te waarborgen. *'Er zijn heel veel prikkels. Het is veel killer.'*

Dat herkennen we uit de signalen die wij krijgen over Rotterdammers die te maken hebben met GGZ-problematiek. Zij vertelden zich niet altijd prettig te voelen in een Huis van de Wijk. Ook voor de vrijwilligers in een Huis van de Wijk vraagt deze groep Rotterdammers vaak te veel. Zij hebben een vertrouwd gezicht nodig op een vertrouwde plek met professionele ondersteuning.

Een medewerker van WMO radar ziet in Zuidwijk dat het Huis van de Wijk voor een deel van de bewoners letterlijk en figuurlijk een stap te ver is. Daarom werkt WMO radar daar met de stichting Rijnmond Actief Groep (RAG) samen vanuit sportcomplex Aldenkamp. Bewoners lopen daar wél makkelijk binnen voor koffie, een praatje of een beweegactiviteit, juist omdat ze het gebouw al kennen en omdat er ook verenigingen zitten. Vanuit die laagdrempelige aanloop zijn er vervolgens praktische voorzieningen ontstaan, zoals een klussendienst, kledingbeurs, fietsenbank en een ondersteuningspunt voor vragen over financiën en formulieren. Dit laat zien

dat welzijn niet altijd vanuit één Huis van de Wijk hoeft te worden georganiseerd, maar wél verbonden moet zijn in één herkenbare route voor bewoners.
Ook de kwaliteit, het technisch beheer, van het gebouw speelt mee zegt de medewerker. *'Je kunt mensen stimuleren mee te doen en zo hun sociaal isolement doorbreken. In die zin is het Huis van de Wijk een middel. Tegelijk is het voor ons ook een doel: maak mooie Huizen van de Wijk waar mensen zich welkom voelen.'* Als de plek zelf niet uitnodigt werkt het 'middel' ook minder. '*Toen wij onze intrek namen in het Huis van de Wijk in de Texelsestraat stuitten we op lekkages, slechte vloeren, slechte isolatie. Bij de oplevering hebben we dan ook moeten weigeren er meteen in te trekken. Nadat de ergste mankementen waren opgelost, zijn we er wel in gegaan, maar nog steeds is het pand slecht geïsoleerd. In de winter zijn er plekken waar je gewoon niet wilt zitten. Dat is weinig uitnodigend voor bewoners. Stadsontwikkeling zou in dat opzicht een betere huisbaas kunnen zijn.'*

In lijn met onze brief van april 2023 adviseerde de Brede Raad 010 om toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid niet pas bij oplevering te toetsen, maar gedurende het proces en pas tot eindafrekening over te gaan als vooraf afgesproken eisen aantoonbaar zijn gehaald.

De spreiding en bereikbaarheid van Huizen van de Wijk is niet overal logisch. Zo is er voor de wijken Cool, Stadsdriehoek en Scheepvaartkwartier - een groot gebied met een diversiteit aan bevolking - één Huis van de Wijk, de Kip, aan de Kipstraat. De locatie is doordeweeks alleen overdag open. Op de website is het lastig zoeken welke activiteiten er plaatsvinden. De voorzitter van de wijkraad vertelt dat er weinig contact is met de aanbieder. In het verleden waren opbouwwerkers zeer actief in Cool. Zij voerden niet alleen een taak uit, maar waren ook betekenisvol voor de wijk 'voor en door bewoners'. Deze houding wordt nu gemist.

In Blijdorp, Bergpolder en Liskwartier is geen Huis van de Wijk, alleen huiskamers die op het punt staan te verdwijnen. De wijkraad zegt hierover *'Ons gebied van 25 duizend inwoners – de helft van Noord - kent dus in totaal twee huiskamertjes. In de wijk Bergpolder is geen enkele voorziening.'* En een actieve bewoner geeft aan dat welzijnsaanbieder SOL zich te weinig inspant om in Blijdorp een nieuwe locatie te vinden. Er is geen plek voor de activiteiten van SOL en andere organisaties. Dit dreigt nu ook bij de huiskamer in het Liskwartier te ontstaan. *'En dit zijn niet eens volwaardige Huizen van de Wijk!'* Sluit aan bij plekken die er al zijn, '*plekken van waarde'* zoals de ombudsman Rotterdam-Rijnmond initiatieven in de wijk noemt waarvan het nut op geen enkele manier ter discussie staat[6].

'Waarom zijn er ineens wijkhubs? En waarom zitten die niet in de huizen van de wijk?' Voor bewoners is dit onduidelijk. Een lid van het Burgerpanel dat betrokken was bij het onderzoek voor het advies '*Wij(k) aan Zet*'[7] geeft aan dat uit dit onderzoek bleek dat weinig bewoners weten van (het nut van) de wijkraad, de wijkakkoorden en de wijkhubs en dat dit ook geldt voor

[6] Omarm me, ORR, juni 2025
[7] Wij(k) aan zet, Burgerpanel Rotterdam, februari 2024

de Huizen van de Wijk. Daarnaast weet vooral de groep burgers die toch al actief is in de wijk de weg te vinden naar zeggenschap en invloed en dit is niet altijd de groep die zich in een kwetsbare positie bevindt.

De leden van de wijkraden die wij hebben gesproken geven aan dat ze onvoldoende betrokken worden bij het welzijnswerk in hun wijken. De rol van de wijkraden naar de gemeente is signalerend en adviserend. Juist zij weten wat er speelt en waar behoefte aan is. Daarnaast stimuleren en ondersteunen zij bewonersinitiatieven.

Uit deze ervaringen komt een wisselend beeld naar voren. De basis is gelegd, maar toegankelijkheid, bemensing, huisvesting en spreiding schieten regelmatig te kort om Huizen van de Wijk overal echt het kloppend hart van de wijk te laten zijn. Een Huis van de Wijk dat beperkt toegankelijk is, onhandig gelegen of slecht onderhouden, kan zijn rol als laagdrempelige ontmoetingsplek niet volledig waarmaken en draagt dan minder bij aan de sociale samenhang in de wijk dan in het Rotterdamse welzijnsbeleid wordt beoogd.

Advies 1. Basisplek op orde.
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om in elke wijk te zorgen voor een herkenbaar Huis van de Wijk dat op orde is zowel technisch (pand, locatie, onderhoud en beheer) als sociaal (welkom, professionele bezetting, samenwerking).

Technisch

- goed bereikbaar en herkenbaar in de wijk
- passend, veilig en fysiek toegankelijk
- beheer, onderhoud en gebruik van de ruimtes op orde, zodat ontmoeting en meedoen mogelijk zijn.

Sociaal

- ruime en voorspelbare openingstijden, gastvrije ontvangst en laagdrempelig contact
- voldoende professionele bezetting met vaste gezichten en tijd voor relatieopbouw
- de locaties: uitnodigend, aansluiten op de behoeften van de bewoners en de activiteit
- samenwerking met Vraagwijzer, wijkteam, wijkhub en bewonersinitiatieven met daarbij duidelijke verdeling in taken en verantwoordelijkheden voor vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en professionals
- ruimte en ondersteuning (inclusief budget) voor bewonersinitiatieven, trainingen/cursussen en sociale momenten.

Advies 2. Wijkraden structureel aan tafel bij afspraken over welzijn in de wijk
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om wijkraden structureel te betrekken bij de overlegstructuren rond de welzijnsopdracht en de inrichting/werking van Huizen van de Wijk in hun wijk.

5.2 Bewonersinitiatieven en Huizen van de Wijk
Buiten de Huizen van de Wijk om kent Rotterdam veel kleine, vaak krachtige bewonersinitiatieven. De aansluiting met de Huizen van de Wijk is daarbij niet vanzelfsprekend.

In de Essenburgbuurt organiseren vrijwilligers vanuit een pand aan de Beukelsdijk onder meer koffiemiddagen en spreekuren door de politie, een aantal keer per jaar brengen ze cadeautjes langs, ze hebben een signaleringsfunctie voor mensen met een kwetsbare positie, verwijzen mensen door naar hulpverlening. Verbouwingen legden de activiteiten stil en de financiering is steeds een zoektocht. De samenwerking met scholen en de politie verloopt goed, het contact met het Huis van de Wijk, Post West, moeizaam. De drie vrijwilligers die wij spreken vertellen dat zij als bewoners veel zelf hebben gedaan en veel tegenslag hebben gehad. Hun droom is dat ze de activiteiten snel weer kunnen hervatten en dat de samenwerking met de woningcorporatie, de politie, de scholen en de wijknetwerker goed blijft. Post West noemen ze niet in dat rijtje.

Het informele veld is rijk en betrokken maar ook kwetsbaar en vaak op afstand van het formele welzijnswerk. Beide richten zich op hetzelfde doel, maar ontmoeten elkaar niet vanzelf.

Zoals medewerkers van Podium Ouwe Rotten. Zij zouden graag in meer Huizen van de Wijk cursussen/workshops en voorstellingen met ouderen te maken, juist omdat cultuur drempels verlaagt en mensen verbindt. Zij zien het Huis van de Wijk als plek om elkaar te ontmoeten en samen met wijkbewoners dingen mee te maken. *'We zouden graag meer samenwerken met het welzijnswerk, maar missen vaak de juiste contacten.'*

Een bewoner was jarenlang actief in Post West*. 'Ik vond het er heel gezellig en kwam vaak even binnenwippen. Later ging ik ook meehelpen met kleine taken. De medewerkers waren heel laagdrempelig, een soort opbouwwerkers. Je kon makkelijk bij hen terecht met je ideeën. Ik voelde me altijd welkom. Tegenwoordig[8] kom ik er nog wel, maar er is vaak niets te doen. Na 17.00 uur gaan de deuren dicht. Ik voel meer afstand, de interactie met de buurt is er niet meer. Ik snap niet dat er van die dure wijkhubs[9] zijn gekomen. Waarom niet meer geld voor de Huizen van de Wijk zodat medewerkers van de gemeente daar bereikbaar zijn?*'
Steun vanuit het Huis van de Wijk is belangrijk om bewoners met elkaar in contact te brengen. Daar ligt een kans om de sociale cohesie te versterken. Uit onze gesprekken bleek dat een coördinator in een Huis van de Wijk er vanuit kan gaan de deur voor alle bewoners open te hebben staan, maar dat er bewoners zijn die dit niet zo ervaren. Bewoners die zich steeds minder welkom voelen. Het is dus denkbaar dat professionals dénken dat ze iedereen in beeld hebben, terwijl dit in de praktijk niet zo is.

[8] Na een nieuwe welzijnsaanbesteding
[9] Een informatie punt voor vragen over, en ideeën voor de gemeente

In Crooswijk werd in 2023 de Warme Huiskamer gestart. Een tijdelijke sloopwoning van Havensteder werd ingericht als ontmoetingsplek. De huiskamer organiseert niets zelf, de bewoners nemen het initiatief. Dat leverde een wijkmaaltijd, een kledingbank, een repairwinkel, informatiebijeenkomsten en een breiclub op.

Er is goed contact met het Huis van de Wijk. Maar de bewoners kiezen bewust voor de huiskamer omdat zij zich daar op hun gemak voelen. Bij het Huis van de Wijk stappen ze minder gemakkelijk even binnen. Volgens een medewerker hebben welzijnsorganisaties er te veel taken bij gekregen en hebben daardoor (te) weinig tijd voor informele contacten. Van actieve Crooswijkers hoort ze *'Zij krijgen het geld, wij doen het werk.'*

In het Bollenpandje in Bospolder staat altijd een lege stoel aan tafel voor wie voor het eerst binnenstapt. Iedereen is welkom. Het doel is er verbinden in de breedste zin van het woord. De bewoners benadrukken dat het niet draait om losse activiteiten, maar om het effect ervan *'Elkaar als bewoners leren kennen, je plek in de wijk voelen, samen werken aan verbetering van de wijk en haar sociale gezondheid, identiteit van de wijk versterken. Maar het mag ook een beetje schuren met andere doeners en makers zolang je maar met elkaar in gesprek blijft en samenwerkt.'*

Ze zijn positief kritisch op het formele welzijnswerk. Steun is welkom, maar overnemen niet. Zij ervaren het Huis van de Wijk *'als niet toegankelijk voor de individuele bewoner'* en zien dat welzijn vaak vanuit doelgroepen wordt georganiseerd, *'niet gericht op verbinding tussen individuele bewoners.'* Als ze ondersteuning willen, voelt dat regelmatig als moeten passen binnen de kaders van de systeemlogica. '*Als je ondersteuning wilt van deze organisatie moet je passen binnen de kaders die zij bepalen. Het kost veel tijd en energie om een plan voor elkaar te krijgen.'* Zij noemen als voorbeeld de buurtcamping*, 'iedere zomer een succesvolle activiteit, maar nu* (eind 2025) *blijkt dat voor de buurtcamping van de zomer van 2026 de aanvraag al in oktober 2025 gedaan had moeten zijn.'* Dat levert stress op en het gevoel *'niet gewaardeerd… maar tegengewerkt'* te worden.

Hun behoefte omschrijven zij als klassiek opbouwwerk, iemand die de wijk in gaat, contacten legt en bewoners stimuleert om aan te haken. Waar het in de kern om gaat, vatten ze zelf samen als *'vertrouwen, zelforganisatie, het vieren van verschil en het weefsel van relaties.'*

De ervaringen laten zien dat bewonersinitiatieven cruciaal zijn voor ontmoeting en onderlinge steun, maar dat Huizen van de Wijk deze initiatieven nog lang niet altijd herkennen, ondersteunen en met hen optrekken. De verbinding tussen beide werelden is broos. Voor de sociale cohesie is dit een gemiste kans. Wanneer bewonersinitiatieven en Huizen van de Wijk elk op hun eigen eiland werken, blijft de kracht van informele netwerken onderbenut. Ook in *Code Rood* (2023) adviseerden we: sluit aan bij wat er in de wijk al gebeurt, zet informele initiatieven in hun kracht en neem niet over. Daarom is het belangrijk om de pilot *Gemeenschapskracht van onderop* voort te zetten. Dat vraagt om een bewuste keuze in het welzijnsbeleid, ook financieel.

Als ondersteuning en geld voor informele initiatieven via welzijnsaanbieders gaan lopen, schuift eigenaarschap mee. Dan moeten initiatieven gaan passen in de kaders, formats en verantwoording van een andere organisatie. Juist daardoor verliezen ze vaak hun kracht en bereik.

Daarom is het belangrijk dat financiering van informele organisaties en bewonersinitiatieven bij hen zelf blijft. Welzijnsaanbieders kunnen ondersteunen, verbinden en faciliteren, maar niet als penvoerder of "eigenaar" van het initiatief. Zet de opdracht en financiering zo neer dat Huizen van de Wijk initiatieven versterken zonder ze in te lijven, en dat initiatieven zelf kunnen blijven doen waar ze goed in zijn. Dichtbij bewoners staan, vertrouwen opbouwen en snel kunnen schakelen.

Advies 3. Bewonersinitiatieven in positie: steun zonder overnemen
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om bewonersinitiatieven actief te (h)erkennen en te ondersteunen, zónder het eigenaarschap weg te organiseren. Leg vast dat ondersteuning aanvullend is, en dat initiatieven zoveel mogelijk directe toegang tot middelen hebben. Zoals beoogd wordt in het project 'Gemeenschapskracht van onderop'[10], wij adviseren de gemeente dit project voort te zetten.

5.3 Samenwerking tussen formele en informele organisaties
De spanning tussen formeel en informeel zien we niet alleen in de relatie tussen Huizen van de Wijk en bewonersinitiatieven, maar ook in de samenwerking tussen organisaties onderling.

De coördinator van het Trefpunt op de Dreef is ook bestuurslid van de Bewonersorganisatie Vreewijk waar bewoners terecht kunnen voor hulpverlening, clientondersteuning, informatie en advies. Zij is al dertien jaar actief en heeft het Trefpunt zien ontwikkelen naar een hulppunt voor individueel advies. *'Alles staat of valt met goede relaties en soms je mond opentrekken.'*

In Vreewijk is SOL, Samen Ondernemend Leren, de welzijnsaanbieder die het Huis van de Wijk op de Brink beheert. Er zijn goede contacten met gemeente, woningcorporatie en SOL, maar er is weinig samenhang tussen de voorzieningen: *'Het Trefpunt en het Huis van de Wijk werken nauwelijks samen, hooguit wordt er overlegd over de openingstijden tijdens de vakanties.'*

Medewerkers van SOL komen volgens haar niet naar grote activiteiten waar zij wijkbewoners zouden kunnen leren kennen zoals koningsdag, Bevrijdingsdag en de stadscamping. De wijkhub aan de Motorstraat ligt onhandig, waardoor de aanloop beperkt is. Voor bewoners is het zo onoverzichtelijk en ontbreekt de samenhang.

[10] Voortgangsrapportage Informele zorg en ondersteuning 2023-2024

Ook op stedelijk niveau wordt het belang van betere samenwerking benadrukt. Annemarieke van Egeraat van WARM Rotterdam zegt '*Als er intensiever wordt samengewerkt dan zijn bepaalde loketten niet meer nodig'.*

Formele organisaties zijn nu vaak druk met de eigen opdracht, locaties en loketten. Samenwerking met het informele veld en met bestaande plekken in de wijk kan veel meer worden benut. De versnippering van loketten, locaties en verantwoordelijkheden die bewoners ervaren, is voor een groot deel het gevolg van keuzes in het gemeentelijk welzijns- en sociale beleid. Waar verschillende regelingen, aanbestedingen en logica's samenkomen, raakt voor bewoners uit beeld waar zij terecht kunnen en met wie zij kunnen optrekken.

In ons advies Code Rood (2023) zagen we hetzelfde mechanisme rondom armoede: juist informele initiatieven en kleinere vrijwilligersorganisaties worden vaak vertrouwd en bereiken mensen die anders buiten beeld blijven. Daarom is het voor Huizen van de Wijk niet genoeg om 'aan te bieden'; het vraagt om actieve verbinding met die plekken zodat bewoners dichtbij steun kunnen vinden.

De kern is dat formele en informele partijen in grote lijnen dezelfde doelen delen, maar elkaar nog onvoldoende versterken. Er wordt wel informatie uitgewisseld, maar er is nog weinig gezamenlijk eigenaarschap over de vraag hoe het welzijn in de wijk als geheel het beste gediend is. Willen we dat het welzijnsbeleid echt bijdraagt aan sociale cohesie, dan vraagt dat om meer samenhang in de opdracht en bekostiging van partijen in de wijk.

Advies 4. Eén wijknetwerk, één route: warme overdracht als standaard
De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om samenwerking tussen formeel en informeel rond het Huis van de Wijk te organiseren, inclusief de samenwerking met Vraagwijzer, wijkteam en wijkhub. Zorg voor korte lijnen en warme overdracht, zodat bewoners niet van loket naar loket hoeven. Borg dit in de stelselwijziging zorg, welzijn en wijkteams

5.4 Het gewenste Huis van de Wijk en wat daarvoor nodig is
In de ervaringen van bewoners, vrijwilligers en professionals ontstaat ook een beeld van hoe het ideale Huis van de Wijk eruit zou moeten zien en wat daarvoor nodig is.

Annemarieke van Egeraat pleit ervoor om per wijk te kijken wat logisch en haalbaar is, in plaats van overal hetzelfde model toe te passen. Ze stelt voor om het functioneren van de Huizen van de Wijk te analyseren op locatie, staat van het pand en de mogelijkheid van de ruimtes, niet om te saneren maar om gericht te verbeteren. Daarnaast pleit zij voor een goede sociale kaart per wijk, met daarin bestaande ontmoetingsplekken, bewonersinitiatieven en het lokale netwerk, en met de vraag waar extra professionele inzet nodig is.
De coördinator van het Huis van de Wijk in Carnisse, zegt: *'Vrijwilligers zijn onmisbaar, maar ook kwetsbaar. Velen hebben een taalachterstand, leven in armoede of missen vaardigheden. Er*

wordt vaak te veel van hen verwacht. In de aanbestedingen lijkt het alsof een Huis van de Wijk volledig op vrijwilligers kan draaien, maar in de praktijk is het meer een vorm van dagbesteding. Vrijwilligers hebben begeleiding nodig en zijn niet altijd in staat om zelfstandig activiteiten of doorverwijzingen te doen.'

Zij pleit voor een Huis van de Wijk dat dagelijks en in het weekend open is, met sterke vrijwilligers en betaalde coördinatie. *'Het Huis van de Wijk moet het kloppend hart zijn: een plek waar bewoners en instanties elkaar ontmoeten. Daarvoor zijn drie à vier betaalde beheerders nodig die ook 's avonds en in het weekend werken. Idealiter komt er een groot centraal Huis van de Wijk bij Zuidplein waar sport, taallessen, formulierenbrigade en andere voorzieningen samenkomen, dagelijks toegankelijk.'*

Een ander benadrukt de rol van een professional die de wijk in gaat: *'Het duurzaam maken van welzijnswerk vraagt om wijkgericht werken. Daarvoor is het belangrijk dat je een sociaal beheerder inzet die niet in het Huis van de Wijk blijft zitten, maar daadwerkelijk de wijk ingaat. Die rol voor welzijn zou ik graag meer willen benadrukken in de toekomst.'* Het welzijnswerk zou meer moeten werken aan community building.

Dit sluit aan bij het gemis van de klassieke opbouwwerker. Het gewenste Huis van de Wijk is niet alleen een goed pand met ruime openingstijden, maar een plek waar:

- Bewoners makkelijk binnenlopen, zich welkom voelen en elkaar ontmoeten
- Van waaruit samenwerking is met formele functies zoals Vraagwijzer of wijkteam
- Vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en professionals samenwerken, ieder met een eigen rol
- Ruimte, budget en ondersteuning is voor bewonersinitiatieven zoals de buurthuiskamers
- Ruimte voor trainingen en cursussen
- Gezamenlijk gegeten kan worden.
- Sociaal werkers en sociaal beheerders zichtbaar zijn in de wijk en juist ook mensen bereiken die niet vanzelf naar binnen stappen.

Op de grens van zorg en welzijn kan het Huis van de Wijk veel betekenen. Als plek waar signalen vroeg worden opgepikt, waar mensen informeel binnenlopen en waar vervolgens warm kan worden doorgeleid naar passende ondersteuning. Sociale cohesie werkt hier preventief: wie ergens bij hoort, vraagt eerder hulp en raakt minder snel geïsoleerd. Belangrijk daarom om dit te borgen met de Sociale Basis.
Professionals wijzen erop dat de opdracht en de middelen hierbij moeten passen. *'De opdracht voor de Huizen van de Wijk is op zichzelf goed beschreven, maar de investeringen in welzijn in Rotterdam zijn structureel te laag in verhouding tot de sociale problematiek in de stad.*[11] *Welzijnspartijen zijn gebonden aan een beperkte opdracht en beperkt budget.*'

[11] De maatschappelijke kosten van armoede in Rotterdam, Cigarbox, februari 2025

Op basis van de ervaringen ontstaat het beeld van een Huis van de Wijk dat meer is dan een gebouw. Het is een stevig knooppunt in de wijk, het hart van de wijk, waar formeel en informeel elkaar aanvullen en waar bewoners zich thuis voelen. Zoals de plekken van waarde die de Ombudsman Rotterdam-Rijnmond beoogt. Dat is niet alleen een inhoudelijk beeld, maar ook een richting voor beleid. Door Huizen van de Wijk expliciet te positioneren als plek waar netwerken samenkomen, en daar opdracht, middelen en professionele capaciteit op af te stemmen, kan de gemeente gericht sturen op meer sociale samenhang.

Advies 5. Structurele financiering voor (in-)formele partijen

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om structurele subsidiering mogelijk te maken voor zowel informele initiatieven als formele partners rond de Huizen van de Wijk, met meerjarige zekerheid waar dat kan.

Advies 6. Continuïteit en leren

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om continuïteit binnen het welzijnswerk als randvoorwaarde voor sociale cohesie te borgen hierdoor blijven relaties behouden, blijven opgedane kennis en vaste gezichten in de wijk en zijn er minder onderbrekingen door wisselingen in opdracht en uitvoerder.

Advies 7. Koppel cijfers met ervaringen

De Brede Raad 010 adviseert de gemeente Rotterdam om gericht te sturen op sociale samenhang door opdracht, middelen en professionele capaciteit te koppelen aan wat in de wijk werkt, en dit samen met bewoners en professionals te blijven volgen. Combineer cijfers met ervaringen over welkom, bereik en samenwerking, zodat daarop kan worden bijgestuurd.

6. Conclusie

De verhalen die we ophaalden laten een dubbel beeld zien. Huizen van de Wijk kunnen het kloppend hart van de wijk zijn. Een plek waar je binnenloopt, iemand kent, iets te doen hebt en waar ontmoeting bijna vanzelf ontstaat. Dit is lang niet overal de praktijk. Toegankelijkheid verschilt per locatie, openingstijden zijn soms beperkt, vaste gezichten ontbreken en niet iedereen voelt zich er welkom. Voor sommige Rotterdammers is de drempel simpelweg te hoog.

Daarnaast is er in de stad een rijk netwerk van bewonersinitiatieven en informele plekken waar veel gebeurt dat bijdraagt aan meedoen, steun en verbinding. Maar die energie staat nog te vaak los van het formele welzijn en van Huizen van de Wijk. Dat merk je bij initiatiefnemers die willen samenwerken, maar niet weten wie ze moeten bellen. Die energie is vaak verbonden aan een specifieke plek en de mensen eromheen en verhuist niet automatisch mee naar een nieuwe locatie. En het speelt bij plekken waar zelforganisatie en relaties centraal staan, maar waar ondersteuning al snel voelt als moeten passen binnen kaders in plaats van aansluiten bij wat bewoners zelf opbouwen. Zo worden initiatieven kwetsbaar en moeten bewoners zelf blijven uitzoeken waar ze moeten zijn, terwijl juist overzicht, nabijheid en een duidelijke route naar hulp nodig zijn.

Als Rotterdam met welzijnsbeleid sociale samenhang wil versterken, vraagt dat om keuzes, die je kunt merken in de wijk. Zorg dat Huizen van de Wijk herkenbaar laagdrempelig zijn, goed gehuisvest en ruim genoeg open, met voldoende professionele aanwezigheid en continuïteit. En maak samenwerken met bewonersinitiatieven en informele partijen geen toeval, maar een vaste manier van werken. Dan worden Huizen van de Wijk meer dan een gebouw: een knooppunt waar mensen elkaar vinden, waar signalen op tijd worden gezien en waar formeel en informeel elkaar echt versterken.